

Sygn. akt I C 236/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Wiercińska – Bałaga

Protokolant Renata Bureczyńska

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2014 r.

w Z.

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

1. zasądza od pozwanego Towarzystwu (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda W. M. kwotę 10000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 7000 zł od dnia 13 lutego 2012 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 3000 zł od dnia 3 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty;

2. dalej idące powództwo oddala;

3. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1850,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nie obciąża powoda obowiązkiem uiszczenia brakujących części kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 236/12

UZASADNIENIE

Powód W. M. domagał się zasądzenia na jego rzecz od strony pozwanej Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 50.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tj. od 13 lutego 2012 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód przytoczył, że w dniu 25 maja 2005 r. na skutek wypadku komunikacyjnego spowodowanego przez kierującego samochodem osobowym marki T., który nie zachował należytej ostrożności i doprowadził do kolizji z samochodem przez niego prowadzonym doznał on urazu kręgosłupa szyjnego, urazu podudzia prawego, stłuczenia głowy, wstrząśnienia mózgu, stłuczenia kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, rany szarpanej przedramienia lewego, rany szarpanej podudzia lewego, rany szarpanej stopy i stawu skokowego prawego i przykurczu w stawie międzypaliczkowym bliższym palca piątego lewej ręki, w związku z czym był hospitalizowany od 24 maja 2005 r. do 7 lipca 2005 r. i poddawany szeregom badań, a wskutek doznanych urazów zmagął się z poważnymi dolegliwościami bólowymi i po wyjściu ze szpitala kontynuował długotrwałe leczenie, pozostając przez okres 6 miesięcy na zwolnieniu lekarskim. Pomimo kontynuowania leczenia u powoda występowały dolegliwości bólowe, zawroty głowy oraz zachwiania równowagi, które spowodowały w dniu 22 czerwca 2005 r. wypadek, albowiem W. M. przewrócił się i doznał urazu barku prawego co znacząco wpłynęło na pogorszenie stanu zdrowia powoda

i jego samopoczucia, a także wydłużyło okres rekonwalescencji. Na skutek wypadku ponadto powód doznał urazu psychicznego, wynikającego z traumatycznych przeżyć związanych ze zdarzeniem, a także stresu związanego z doznanymi urazami, hospitalizacją oraz dolegliwościami, co skutkowało długotrwałym uszczerbkiem na jego zdrowiu. Dodatkowo także stwierdzono u powoda, że wskutek wypadku ma ograniczoną ruchomość i bolesność kręgosłupa szyjnego – wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych, zniekształcenie obrysu piety prawej po zranieniu, stłuczeniu z krwiakiem i naderwaniem przyczepu ścięgna A. do guza piętowego, co skutkowało trudnościami ze stawianiem na prawej stopie. Powód przytoczył, że w dalszym ciągu odczuwa skutki doznanych urazów, uskarża się na bóle kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, bóle i stały obrzęk piety prawej, bóle głowy nasilające się przy zmianach pogody, a ponadto urazy te spowodowały znaczne utrudnienia w jego życiu codziennym, zawodowym oraz osobistym, nie może wykonywać wielu czynności dnia codziennego oraz zawodowego, w związku z długotrwałym procesem leczenia, silnymi dolegliwościami bólowymi oraz komplikacjami w życiu zawodowym i osobistym znacząco obniżył się jego komfort życia, nie mógł on wykonywać obowiązków na dotychczasowym stanowisku pracy, co wpływało na obniżenie nastroju powoda i potęgowało stres oraz rozżalenie. W. M. wskazał, że wystąpił do strony pozwanej o wypłatę stosownego zadośćuczynienia, jednakże ubezpieczyciel w dniu 6 października 2005 r. wypłacił mu kwotę 10.000 zł tytułem stosownego zadośćuczynienia, będącą jego zdaniem znacznie zaniżoną.

W odpowiedzi na pozew (k 67-69) strona pozwana Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zarzuciła, że roszczenie powoda jest przedawnione, albowiem roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, a w odniesieniu do dnia zgłoszenia przez powoda szkody wraz z żądaniem zadośćuczynienia w wysokości 10.000 zł – 9 sierpnia 2005 r. data w której został przez powoda wniesiony pozew skutkuje uznaniem, że jego roszczenie było już przedawnione. Ponadto strona pozwana podniosła, że roszczenie powoda jest znaczenie wygórowane, albowiem w toku postępowania likwidacyjnego została wypłacona powodowi żądana przez niego tytułem zadośćuczynienia w dniu 6 października 2005 r. kwota 10.000 zł, natomiast w efekcie jego dalszego żądania z tego tytułu określonego pismem z dnia 25 lipca 2007 r. na poziomie 7000 zł z powołaniem się na nową krzywdę w postaci stresu pourazowego, strona pozwana odmówiła przyznania dalszego świadczenia, podnosząc, że przyznana pierwotnie kwota uwzględnia wskazane przez niego następstwa. Nadto pozwana podkreśliła, że wypłacone powodowi zadośćuczynienie w wysokości 10.000 zł stanowi sumę odpowiednią w rozumieniu art. 445§1 kc, kompensuje doznaną krzywdę, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej przez niego krzywdy, a więc cierpienia psychiczne, ból fizyczny, na którego mają wpływ: rodzaj zastosowanego leczenia, długość leczenia, stopień uszczerbku na zdrowiu, wiek poszkodowanego, w efekcie doznanych przez niego urazów: stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu, stłuczenia kręgosłupa L-S, rany ciętej na skórze, stłuczenia piety prawej i kolana lewego oraz następstw w sferze psychiki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 maja 2005 r. na 27,5 km drogi nr (...), w gminie N. P. D. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki T. (...) nr rej. (...) podjął manewr wyprzedzania samochodu ciężarowego marki V. nr rej. (...) na niebezpiecznym zakręcie w lewo oznaczonym podwójną linią ciągłą, w wyniku czego zajechał drogę jadącemu prawidłowo z przeciwnej strony samochodu marki m. (...) nr rej. (...) zderzając się z nim, wskutek czego kierujący nim W. M. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy z wstrząśnieniem mózgu, stłuczenia kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, a pasażerka tego samochodu H. L. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy z wstrząśnieniem mózgu, wykręcenia kręgosłupa szyjnego, rany szarpanej ręki lewej, pourazowego krwiaka uda lewego, co spowodowało u nich rozstrój czynności organizmu na okres powyżej dni 7, zaś pasażer samochodu T. (...) M. D. (1) doznał obrażeń ciała w postaci złamania trzonu kości udowej podudzia lewego, złamania panewki stawu biodrowego prawego, wstrząśnienia mózgu, co spowodowało u niego chorobę realnie zagrażającą życiu za co P. D. został skazany prawomocnym wyrokiem z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie II K 351/05 przez Sąd Rejonowy w Bolesławcu Wydział II Karny na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z

warunkowym jej zawieszeniem na okres próby wynoszący 3 lata, nadto wyrokiem tym orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat.

(dowód: akta Sądu Rejonowego w Bolesławcu sygn. akt II K 351/05, a w szczególności wyrok z 24.02.2006 r.).

W chwili wypadku posiadacz samochodu marki T. (...) nr rej. (...) był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej- Towarzystwa (...) S.A. w W..

(bezsporne)

Powód W. M. na skutek przedmiotowego wypadku z dnia 24 maja 2005 r. doznał stłuczenia głowy z wstrząśnieniem mózgu, stłuczenia kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, rany tłuczonej pośládka lewego, rany szarpanej przedramienia lewego, urazu podudzia lewego oraz stopy i stawu skokowego prawego.

(bezsporne)

Towarzystwo (...) S.A. w W. w wyniku postępowania likwidacyjnego, wszczętego na skutek zgłoszenia w dniu 9 sierpnia 2005 r. szkody doznanej przez powoda, w ramach żądania zapłaty tytułem zadośćuczynienia kwoty 10.000 zł wobec stwierdzonych obrażeń stłuczenia głowy ze wstrząśnienia mózgu, urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, ran tłuczonych na skórze oraz stłuczenia pięty prawej przyznało mu decyzją z dnia 6 października 2005 r. żadaną kwotę, przy czym powód pismem z dnia 12 lipca 2007 r. wystąpił do ubezpieczyciela o dopłatę do zadośćuczynienia kwoty 7000 zł z powołaniem się na nową krzywdę w postaci stresu pourazowego, jednakże ubezpieczyciel decyzją z dnia 21 lipca 2008 r. odmówił wypłaty dalszego zadośćuczynienia, podnosząc, że decyzja z dnia 6 października 2005 r. uwzględniła uszczerbek na zdrowiu w postaci zespół stresu pourazowego oraz w pełni zrealizowała funkcje przewidziane w art. 445 kc. Uszczerbek na zdrowiu powoda wskutek wypadku został ustalony przez lekarza - orzecznika strony pozwanej na poziomie 10,5 %, z czego – 3% z tytułu stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu (poz. 10a tabeli dot. ustalania norm oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu), 3% wobec stłuczenia kręgosłupa L-S (poz. 95 c tabeli), 1% na skutek rany przedramienia lewego (poz. 124a cytowanej tabeli), 2,5% w efekcie rany pośládka lewego (poz. 150 wyżej wskazanej tabeli) oraz 1 % w związku ze stłuczeniem pięty prawej (poz. 170 wymienionej tabeli).

(dowód: akta szkodowe strony pozwanej).

Przed wypadkiem W. M. prowadził zdrowy i aktywny tryb życia, uprawiał sporty, w tym systematycznie jeździł długodystansowo na rowerze, jeździł konno, prowadził stadninę koni, był osobą bardzo towarzyską, lubianą w środowisku, pracował zawodowo i wykonywał swoją pracę bez zastrzeżeń, nie popełniał w pracy błędów, był opanowany, cierpliwy, wykonywał samodzielnie fizyczne prace w domu, również pomagał żonie przy pracach domowych. Natomiast po tym wypadku powód wskutek doznanych obrażeń w okresie od 24 maja 2005 r. do 7 czerwca 2005 r. był hospitalizowany przez (...) Publiczny Zespół (...) w Z., gdzie był leczony zachowawczo, wykonano dwukrotnie TK głowy i TK kręgosłupa szyjnego, rtg przedramienia i ręki lewej, podudzia lewego, stopy i stawu skokowego prawego, nadto zaopatrzone chirurgicznie rany urazowe. Bezpośrednio po wypadku powód odczuwał zawroty i bóle głowy oraz bóle kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowym, przy czym dodatkowo bóle okolicy odcinka szyjnego promieniowały do lewej kończyny górnej, uskarżał się na bezsenność. Przez pierwszy okres po wypadku z uwagi na odczuwane dolegliwości powód potrzebował pomocy innych osób przy codziennych czynnościach, jego żona pomagała mu przy podstawowych czynnościach pielęgnacyjnych oraz kosmetycznych. Powód W. M. w dniu 22 czerwca 2005 r. doznał kolejnego urazu, w wyniku upadku, a mianowicie złamania prawego obojczyka, w związku z czym był operowany i hospitalizowany. Leczenie urazów po wypadku z dnia 24 maja 2005 r. trwało około pół roku, w tym też okresie powód przebywał na zwolnieniu lekarskim, kontynuował wówczas leczenie ambulatoryjne, ortopedyczne, korzystał nadto z leczenia rehabilitacyjnego, a wskutek odczuwanych dolegliwości bólowych stosował środki przeciwbólowe. Obecnie powód ma trudności z pamięcią, obserwuje występowanie u niego stanu zaburzeń pamięci, co powoduje trudności w życiu codziennym, jak również powodowało trudności w wypełnianiu przez niego prawidłowo obowiązków służbowych. Do chwili obecnej okresowo miewa zawroty głowy, uskarża się na zaburzenia snu i pamięci, odczuwa ból głowy, co wymaga stosowania przez niego środków przeciwbólowych. Nadto

po przebytych wypadku powód zrobił się bardzo nerwowy, impulsywny, ma problemy i trudności z prawidłowymi relacjami międzyludzkimi. Po przebytych wypadku i rekonwalescencji powód wrócił do pracy, jednakże na inne stanowisko, albowiem nie mógł już wypełniać obowiązków w pogotowiu na stanowisku kierowcy karetki, wobec zakazu dźwigania, w związku z czym przeszedł do stacji dializ na stanowisko kierowcy samochodu osobowego bez konieczności dźwigania, pracę świadczył powód do 25 maja 2013 r., a od 26 maja 2013 r. pozostaje na emeryturze.

(dowód: zeznania świadka M. M. k 101 verte; zeznania świadka M. Ś. k 101 verte; zeznania świadka K. S. k 102, zeznania powoda W. M. k 102 verte - 113; dokumentacja medyczna powoda k 31-36, 48-51, oświadczenie k 27, opinia biegłego z zakresu (...) k 125-127, opinie biegłej z zakresu neurologii M. D. (2) k 167-169, 187, opinia biegłej z zakresu neurologii J. J. k 244-245, opinia biegłych psychologa M. G. i psychiatry D. J. k 282-287).

Długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda w następstwie wypadku z dnia 25 maja 2005 r. wynosi z powodu urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z powstaniem zespołu bólowego zgodnie z pkt 94a i pkt 94 c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (Dz. U. z 2002 r. nr 234 poz.1974) po 5% - czyli łącznie 10%, ponadto z powodu urazu tkanek miękkich okolicy pięty prawej zgodnie z pkt 164 a cytowanego rozporządzenia 5%, jak również po przebytych stłuczeniu głowy z wstrząśnieniem mózgu, z przejściowymi bólami głowy i zaburzeniami nerwicowymi pourazowymi 5% na podstawie pkt 10a wyżej wskazanego rozporządzenia. Natomiast pozostałe urazy jakich doznał powód W. M. w wypadku z dnia 24 maja 2005 r. nie spowodowały trwałych, ani długotrwałych następstw na jego zdrowiu. Po wypadku powód w wyniku przebytych zaburzeń stresowych pourazowych ujawniał zaburzenia adaptacyjne, wywołane dolegliwościami subiektywnymi w postaci bólów i zawrotów głowy oraz zaburzeń snu, jednakże nie leczył się psychiatrycznie ani neurologicznie, również obecnie nie zachodzą przesłanki do podjęcia przez niego leczenia psychiatrycznego ani neurologicznego. Leczenie urazów pourazowych związanych ze zdarzeniem z dnia 24 maja 2005 r. zostało zakończone. Natomiast odczuwane dotychczas przez powoda dolegliwości mają jedynie charakter przemijający i wiążą się z odczuwanymi dolegliwościami somatycznymi, w związku z czym istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że opisywane dolegliwości ustąpią.

(dowód: opinia biegłego z zakresu (...) k 125-127; opinie biegłej z zakresu neurologii M. D. (2) k 167-169, 187; opinia biegłej z zakresu neurologii J. J. k 244-245; opinia biegłych psychologa M. G. i psychiatry D. J. k 282-287).

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie sygn. akt IV U 139/06 z odwołania W. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 31 maja 2006 r. w przedmiocie jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 24 maja 2005 r. prawomocnym wyrokiem z 19 lutego 2007 r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 31 maja 2006 r., w ten sposób, że przyznał W. M. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 24 maja 2005 r. w kwocie odpowiadającej 10% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: akta Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze sygn.. akt IV U 139/06, a w szczególności: decyzja (...) Oddziału w W. z 31.05.2006 r., wyrok z 19.02.2007 r., opinia biegłych T. W. i A. M. z 9.09.2006 r., opinia biegłych M. B. i K. W. z 11.12.2006 r.).

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do treści art.822§1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie zaś z art.34 ust.1 ustawy z 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124 poz. 1152 z póź. zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Przy czym zgodnie z art.35 ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej

osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odpowiedzialność samoistnego posiadacza pojazdu mechanicznego reguluje art.436 kc, odsyłając w zakresie zasad tej odpowiedzialności do przepisu art.435§1 kc, stanowiąc, iż samoistny posiadacz pojazdu mechanicznego ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną komukolwiek przez ruch pojazdu mechanicznego, a więc ustalając odpowiedzialność na zasadzie ryzyka.

W niniejszej sprawie poza sporem było, iż strona pozwana Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej posiadacza samoistnego samochodu osobowego marki T. (...) o nr rej. (...), ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku posiadacza samoistnego samochodu, którym kierował P. D., który to na skutek naruszenia przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym spowodował wypadek komunikacyjny z dnia 24 maja 2005 r., na skutek którego powód W. M. doznał obrażeń ciała powyżej szczegółowo opisanych. P. D. za powyższy czyn, wypełniający znamiona ustawowe przestępstwa z art. 177§1 kk i 177§2 kk został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Bolesławcu z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie sygn. akt II K 351/05, wobec czego w niniejszym postępowaniu Sąd zgodnie z art.11 kpc jest związany ustaleniami przedmiotowego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa. Z tych też względów powód mógł się skutecznie domagać odszkodowania za powstałą na skutek ruchu pojazdu kierowanego przez P. D. szkodę od strony pozwanej.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutu strony pozwanej w zakresie przedawnienia roszczenia powoda na mocy przepisów art. 819§3 kc w zw. z art. 442¹ kc. Dnia 10 sierpnia 2007 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lutego 2007r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 80 poz.538), która uchyliła art.442 kc i dodała art. 442¹ kc. Zgodnie z art.2 wskazanej ustawy do roszczeń, powstałych przed dniem 10 sierpnia 2007 r.tj. przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepis art.442¹ kc. Zgodnie z art.442¹§2 kc jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Stosownie zaś do unormowania zawartego w poprzednio obowiązującym art.442 kc termin przedawnienia takiej szkody wynosił lat 10. Przepis art. 442¹ kc przewiduje dłuższy termin przedawnienia roszczeń z deliktu, jeżeli szkoda jest wynikiem zbrodni lub występku.

Niewątpliwym jest, że czyn przypisany P. D. stanowił występki w rozumieniu kodeksu karnego, albowiem w postępowaniu karnym Sądu Rejonowego w Bolesławcu w sprawie II K 351/05 stwierdzono popełnienie przestępstwa z art.177§2 kk, a zatem do oceny czy roszczenie powoda uległo przedawnieniu zastosowanie mają wymienione przepisy. W sytuacji, gdy sprawca szkody, za którą odpowiedzialność ponosi pozwany został prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w dniu 24 maja 2005 r. to roszczenia powoda ulegałyby przedawnieniu w dniu 24 maja 2015 r., a według unormowania zawartego w art.442¹§2 kc, który zgodnie z art. 2 ustawy z 16 lutego 2007 r. ma zastosowanie w niniejszej sprawie, roszczenia powoda przedawniłyby się dopiero 24 maja 2025 r.

W niniejszej sprawie oczywistym jest, że powód wniósł pozew przeciwko stronie pozwanej w dniu 13 lutego 2012 r., a zatem przed upływem terminu przedawnienia, czyli roszczenie jego nie uległo jeszcze przedawnieniu.

W odniesieniu do roszczenia powoda należy wskazać, że w art. 445§1 kc uregulowano możliwość przyznania poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w razie uszkodzenia ciała bądź wywołania rozstroju zdrowia. Celem zadośćuczynienia jest wynagrodzenie cierpień moralnych, psychicznych, poczucia krzywdy za utratę zdrowia, ból oraz cierpienie. Pojęcie krzywdy mieści w sobie wszelkie ujemne następstwa uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zarówno w sferze cierpień fizycznych, jak i psychicznych. Zadośćuczynienie ma stanowić swoistą rekompensatę „łagodzącą” tę niewymierną część powstałej szkody oraz ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. W ten sposób ujawnia się aprobowany w orzecznictwie kompensacyjny charakter zadośćuczynienia pieniężnego czyli, że ma ono na celu przede wszystkim naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, przy czym funkcja kompensacyjna musi być rozumiana szeroko i zadośćuczynienie odpowiadające doznanej krzywdzie

powinno być odczuwalne dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienie psychiczne. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia ma uzupełniający charakter w stosunku do kwestii zasadniczej, jaką jest rozmiar szkody niemajątkowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 1968 r., I PR 175/68, uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 r., III CZP 37/73, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r. I CK 131/2003 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2004 r. V CK 282/2003). Ze względu na niewymierność krzywdy, określenie w konkretnym wypadku odpowiedniej sumy zostało pozostawione Sądowi, który w takim wypadku dysponuje większym zakresem swobody niż przy ustalaniu szkody majątkowej i sumy potrzebnej do jej naprawienia, nie oznacza to jednak, że ocena Sądu jest dowolna i nie podlega żadnej weryfikacji. Wprawdzie użyte w art.445§1 kc pojęcie „odpowiedniej sumy” ma charakter niedookreślony, tym niemniej w orzecznictwie sądowym wypracowano kryteria, którymi należałoby się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, a więc musi ono mieć charakter kompensacyjny, a zatem przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą jednak wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, a więc musi to być wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1962 r. IV CR 902/61, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1965 r. I PR 203/65). Pamiętać jednak należy, że suma przyznana tytułem zadośćuczynienia musi siłą rzeczy przede wszystkim być przybliżonym ekwiwalentem doznanych cierpień psychicznych i fizycznych osoby poszkodowanej, przy ocenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należy uwzględnić przede wszystkim nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym. Zadośćuczynienie powinno być środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy i szkody niemajątkowej. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia podstawowe znaczenie ma stopień natężenia krzywdy, a więc cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, decyduje więc rodzaj, charakter i długotrwałość cierpień fizycznych doznanych przez poszkodowanego wskutek uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia, których rodzaj, czas trwania i natężenie, należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy np. ból, stres związany z operacją, niewygody związane z pobytem w szpitalu, oszpeccenie i jego możliwe skutki, poza tym ma tu znaczenie poczucie bezradności, utrata możliwości wykonywania pracy, korzystania z rozrywek, ulubionego hobby i sportu, utrata możliwości odbywania podróży, świadomość bycia ciężarem dla najbliższych itp. Dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia istotne znaczenie mają również: wiek poszkodowanego, rodzaj doznanych obrażeń, nasilenie i czas trwania cierpień, jak i skutki uszkodzenia ciała w zakresie ogólnej zdolności do życia, rokowania na przyszłość i stopień winy sprawcy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenia jaka konkretnie kwota jest „odpowiednia” z istoty swej należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 2 września 1960 r., III CR 173/60, z dnia 15 grudnia 1965 r., II PR 280/65, i z dnia 12 września 2002 r., IV CKN 1266/00, wyrok z dnia 20 kwietnia 2006 r., sygn. IV CSK 99/05, z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. V CSK 245/07).

Zdaniem Sądu mając na uwadze powyższe względy dotychczas wypłacona powodowi przez pozwaną Towarzystwo (...) Spółkę Akcyjną w W. kwota 1000 zł tytułem zadośćuczynienia w toku postępowania likwidacyjnego nie stanowi odpowiedniej sumy w rozumieniu art.445§1 kc. Podkreślić należy, że powód na skutek wypadku z 24 maja 2005 r. doznał wszak 20% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a wynikającego z urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z następowym zespołem bólowym (10%), z urazu tkanek miękkich okolicy pięty prawej (5%) oraz zaburzeń adaptacyjnych po wstrząśnieniu mózgu (5%), co skutkuje utrzymującymi się do chwili obecnej okresowymi dolegliwościami bólowymi, a co wynika z opinii biegłych ortopedy R. B., neurologów M. D. (2), J. J. oraz psychiatry D. J. i psychologa M. G.. Według oceny Sądu wyprowadzone przez biegłych wnioski są logiczne i naukowo uzasadnione, albowiem przy ustalaniu uszczerbku na zdrowiu powoda biegli bazowali nie tylko na wartościach wynikających ze stosownych tabel uszczerbku, lecz kierowali się także wynikami badań powoda, wskazaniem wiedzy medycznej oraz doświadczeniem zawodowym. Opinie są pełne, jasne i rzetelne, logiczne oraz naukowo uzasadnione, ponadto są wykonane przez biegłych posiadających wymagane doświadczenie, wiedzę i wykształcenie. Również wskazać należy, że z istoty celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeśli rozstrzygnięcie sprawy, jak w tym przypadku, wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłego jest konieczny. W takim przypadku Sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego jeśli jest ona prawidłowa i jeśli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym

materiale dowodowym. Z tych względów Sąd ustaleń co do zakresu następstw wypadku dla stanu zdrowia powoda, ich związku przyczynowego z wypadkiem, jak też samego stopnia uszczerbku dokonał w oparciu o przedmiotowe opinie. W tym miejscu należy wskazać, że opinie biegłych R. B., J. J., D. J. oraz M. G. przez strony nie były kwestionowane, a opinia wykonana przez biegłego neurologa M. D. (2) wobec jej kwestionowania przez stronę pozwaną została w całości potwierdzona co do prawidłowości jej sporządzenia i ustalonego w niej długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, w związku z doznany przez powoda w zdarzeniu z dnia 24 maja 2005 r. urazem głowy z wstrząśnieniem mózgu przez opinię kolejnego biegłego o tożsamej specjalności- J. J.. Wobec powyższego należy uznać, iż zarzuty strony pozwanej ukierunkowane pod adresem wyżej wskazanej opinii były oczywiście bezpodstawne i nieuzasadnione. Podkreślenia wymaga przy tym, że ustalona przez biegłych wysokość uszczerbku na zdrowiu miała znaczenie jedynie pomocnicze i nie stanowiła składnika matematycznego wyliczenia wysokości zadośćuczynienia dla potrzeb rozstrzygnięcia w sprawie.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że powód przez okres półroczny od wypadku leczył się zarówno szpitalnie bezpośrednio po wypadku, jak i później ambulatoryjnie, zażywał zalecane środki farmakologiczne, które miały uśmierzać i wykluczać odczuwane przez niego dolegliwości doznane przez niego wskutek wypadku, ponadto korzystał z leczenia rehabilitacyjnego. W tym czasie miał znaczne trudności w wykonywaniu bieżących czynności życia codziennego, przy których korzystał z pomocy osób trzecich – żony. Dolegliwości bólowe okolicy szyi, głowy, kłopoty z pamięcią i stany drażliwości utrzymują się do chwili obecnej. Dolegliwości te, jak i przebyte przez niego zaburzenia związane ze stresem powypadkowym, jakkolwiek nie eliminowały powoda z życia codziennego, w tym zawodowego, to jednak powodowały, że wykonywanie zwykłych czynności związanych choćby z pracami domowymi i obowiązkami służbowymi, było trudniejsze niż przed wypadkiem. Powód nie odzyskał aktywności sprzed wypadku, co utrudnia niektóre jego zadania zarówno w domu, jak i w pracy, powoduje obniżenie sprawności sportowej. Taka sytuacja w ocenie Sądu czyniła w pełni uzasadnionymi obawy powoda o jego właściwą adaptację po wypadku. W chwili wypadku powód był osobą aktywną, a wypadek w znacznym stopniu spowodował u niego komplikacje związane z właściwym funkcjonowaniem w pracy, jak również w życiu osobistym, ograniczył możliwości uprawiania sportów w zakresie sprzed wypadku. Wskazać także należy, że powód w dalszym ciągu odczuwa dolegliwości bólowe. Zdaniem Sądu powołane powyżej okoliczności w pełni uzasadniają ocenę, iż sumę odpowiednią w rozumieniu art.445§1 kc, po odliczeniu kwoty wypłaconej przez ubezpieczyciela, stanowić będzie część kwoty dochodzonej pozwem, tj. 10.000 zł, w związku z czym należało zasądzić na rzecz powoda tę kwotę, zatem łącznie z wypłaconym przez ubezpieczyciela w postępowaniu likwidacyjnym zadośćuczynieniem kwota 20.000 zł. Mając ponadto na względzie, że powód nie wymaga w chwili obecnej żadnego leczenia, w związku z doznanymi w wypadku z dnia 25 maja 2005 r. urazami, proces leczenia powoda już się zakończył, ponadto jego rokowania stanu zdrowia są pozytywne, a nadto odczuwane dotychczas dolegliwości mają charakter przepijający, przy dodatkowym wysokim prawdopodobieństwie ich całkowitego ustąpienia. Podkreślić należy przy tym, że w odniesieniu do zadośćuczynienia z art.445§1 kc funkcja kompensacyjna musi być rozumiana szeroko i zadośćuczynienie odpowiadające doznanej krzywdzie powinno być odczuwalne dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienie psychiczne. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia ma uzupełniający charakter w stosunku do kwestii zasadniczej, jaką jest rozmiar szkody niemajątkowej. Zarówno w orzecznictwie, jak i doktrynie zgodnie przyjmuje się, że potrzeba utrzymania wysokości zadośćuczynienia w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życia społeczeństwa nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia, nie może także oznaczać przyzwolenia na lekceważenie takich bezcennych wartości, jak zdrowie czy integralność cielesna (zob. wyrok SN z 10.03.2006 r., sygn. IV CSK 80/05, opublik. w OSNC 2006/10/175; wyrok SN z 10.02.2004 r., sygn. IV CK 355/02, wyrok SN z 22.06.2005 r., sygn. III CK 392/04; wyrok SN z 21.09.2005 r., sygn. V CK 151/05, wyrok SN z 12.09.2002 r., sygn. IV CKN 1266/00; wyrok SN z 17 września 2010 r., sygn. II CSK 94/10, opublik. w OSNC 2011/4/44). Suma zadośćuczynienia stanowić ma bowiem przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej, a zatem wynagrodzić poszkodowanemu doznane przez niego cierpienia fizyczne i psychiczne i ułatwić przezwyciężenie ujemnych przeżyć, a odmienne pojmowanie tej funkcji prowadziłoby do różnicowania krzywdy, a tym samym zadośćuczynienia zależnie od stopy życiowej poszkodowanego. Jak trafnie zauważa A. S. przyznana tytułem zadośćuczynienia suma pieniężna spełniając funkcję kompensacyjną „powinna wynagrodzić doznane przez poszkodowanego cierpienia fizyczne i psychiczne oraz utratę radości życia” (zob.

A. Szpunar, Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową, Bydgoszcz 1999, s. 78). Natomiast zdaniem Sądu dalej idące żądanie powoda jako pozbawione uzasadnionych podstaw podlegało oddaleniu.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art.481§1 i 2 kc. Przy czym należy zauważyć, iż roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia ma charakter roszczeń bezterminowych w rozumieniu art. 455 kc, a zatem świadczenia te winny być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Uwzględniając treść art. 817 § 1 kc pozwany winien był spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (por. wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011 r., V CSK 38/11, LEX 1129170; wyrok SN z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09, LEX nr 602683; wyrok SA w Katowicach z dnia 18 października 2011 r., I ACa 623/11, LEX 1129813; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2012 r., I ACa 930/11, LEX 1127073). Zestawienie daty zgłoszenia przez powoda szkody pozwanemu i daty początkowej naliczania odsetek ustawowych od kwoty zgłoszonej w piśmie z dnia 25 lipca 2007 r. pozwala na uznanie, że żądanie zasądzenia ustawowych odsetek od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 7000 zł od dnia wytoczenia powództwa tj. 13 lutego 2012 r. r. było uzasadnione w świetle dyspozycji powołanych wyżej przepisów. Natomiast w zakresie zadośćuczynienia w wysokości 3000 zł to datę początkową od jakiej powodowi przysługują odsetki ustawowe należało przyjąć na dzień 3 kwietnia 2012 r., biorąc pod uwagę różnicę jej roszczenia określonego w piśmie z dnia 25 lipca 2007 r. i uwzględnionego w sprawie, przy doliczeniu 7 dni od doręzonego pozwanemu pozwu, co nastąpiło 26 marca 2012 r. (k 63) oddalając dalej idące żądanie zapłaty odsetek jako niezasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.100 kpc, dokonując ich stosunkowego rozdzielenia przy uwzględnieniu, że żądanie W. M. zostało uwzględnione w 20%. Poniesione przez niego koszty procesu wyniosły ogółem 4417 zł, zaś koszty pozwanej 3417 zł, wobec czego na rzecz pozwanej zasądzono różnicę w kwocie 1850,20 zł.

Nadto na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art.102 kpc Sąd odstąpił od obciążania powoda obowiązkiem uiszczania brakującej części kosztów sądowych związanych z kosztami opinii biegłego wydatkowanych przez Skarb Państwa, mając przy tym na względzie jego sytuację rodzinną i majątkową, jak też okoliczność częściowego zwolnienia go od kosztów sądowych.